

Łódzki

Dziennik Wojewódzki

Nr. 2

T R E Ś Ć :

DZIAŁ URZĘDOWY :

I. OBWIESZCZENIA.

- Poz. 9. Obwieszczenie Wojewody Łódzkiego z dnia 20 czerwca 1945 roku Nr. 00.I.0/3. — o rejestracji szkód wojennych i ustaleniu roszczeń odszkodowawczych osób poszkodowanych Str. 2
- „ 10. Obwieszczenie Wojewody Łódzkiego z dnia 16 lipca 1945 roku Nr. SPN. 2/12/45 — o rehabilitacji osób, wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy tzw. „Leistungspole“ 3

II. OKÓLNIKI:

- „ 11. Okólnik Nr. 27 Wojewody Łódzkiego z dnia 20 maja 1945 r. Nr. SF. 4/8/45 o reformie samorządowego systemu podatkowego 4
- „ 12. Okólnik Nr. 28 Wojewody Łódzkiego z dnia 30 maja 1945 r. Nr. SF. I 4/9/45 o Ośrodkach Kultury Rolnej i zwolnieniu od podatku gruntowego 5
- „ 13. Okólnik Nr. 31 Wojewody Łódzkiego z dnia 21 czerwca 1945 r. Nr. SF. I. — 2/3/45 r. o budżetach na 1945/46 r. 6
- „ 14. Okólnik Nr. 32 Wojewody Łódzkiego z dnia 5 lipca 1945 r. Nr. SF. I. — 4/16/45 o niewłaściwych podatkach. 6
- „ 15. Okólnik Nr. 34 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 lipca 1945 r. Nr. SF. I. — 4/17/45 o wymiarze i porborze danin komunalnych i uchwałach do zatwierdzenia 7
- „ 16. Okólnik Nr. 35 Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego z dnia 11 lipca 1945 r. Nr. A. H. III/3-0/2 o stosowaniu prawa przemysłowego do przedsiębiorstw handlowych 8

III. PISMA OKÓLNE

- „ 17. Pismo Okólne Wojewody Łódzkiego z dnia 16 czerwca 1945 r. Nr. AO. I — 1/87 o załatwianiu spraw wodno-prawnych 9
- „ 18. Pismo Okólne Wojewody Łódzkiego z dnia 30 czerwca 1945 r. Nr. KD. VIII-34/45 o ustaleniu i oszacowaniu szkód wojennych w inwentarzu drogowym 10
- „ 19. Pismo Okólne Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego z dnia 20 czerwca 1945 r. Nr. 00II.1/136/45 o prenumeracie Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 10
- „ 20. Pismo Okólne Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego z dnia 30. VI. 1945 r. Nr. 00.II. — 1/142 o badaniu gospodarki państwowej i samorządowej 11

IV. PUBLIKACJE INNYCH WŁADZ

- „ 21. Komunikat Izby Skarbowej w Łodzi — z dnia 28 maja 1945 r. Nr. I. 4682/45 o zmianie nazwy Urzędu Opłat Stemplowych w Łodzi 12

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Dział urzędowy

9.

OBWIESZCZENIE

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 20 czerwca 1945 roku Nr. 00.I.0/3

o rejestracji szkód wojennych i ustaleniu roszczeń odszkodowawczych osób poszkodowanych.

I. Na podstawie Dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego Dz. Ust. Rz. P. Nr. 7, poz. 30 z 12 października 1944 r., zarządzenia Kierownika Resortu Odszkodowań z 21 września 1944 roku, zarządzenia Biura Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów z 6 kwietnia 1945 r. Nr. 310 oraz z dnia 26 maja 1945 roku Nr. 536/45 zarządzam na terenie Województwa Łódzkiego rejestrację szkód wojennych oraz ustalenie roszczeń odszkodowawczych osób poszkodowanych.

II. Rejestrację będą przeprowadzały Urzędy gminne wiejskie i Zarządy gmin miejskich przy pomocy kwestionariuszy, odrębnych dla miast i miasteczek i odrębnych dla wsi. W miastach i miasteczkach kwestionariusze będą wydawały Urzędy gminne wiejskie i Zarządy gminne miejskie.

III. Rejestracji podlegają szkody spowodowane wskutek bezpośrednich działań wojennych, przeprowadzonych zarówno przez wojska niemieckie jak i wszelkie inne wojska, oraz szkody poniesione wskutek bezprawnych zarządzeń władz okupacyjnych, względnie aktów gwałtu funkcjonariuszy i żołnierzy niemieckich i innych jednostek podległych dowództwu niemieckiemu, następnie aktów gwałtu obywateli niemieckich i przynależnych do narodu niemieckiego, oraz wszelkich innych osób, będących w służbie niemieckiej, a wreszcie szkody spowodowane wskutek konieczności opuszczenia domu, gospodarstwa, zakładu pracy przez poszkodowanego w związku z działaniami wojennymi lub zarządzeniami władz, wojsk niemieckich i sprzymierzonych.

Rozróżnia się 3 rodzaje szkód:

1. Szkody niematerialne (osobowe):

- a) upośledzenie fizyczne (trwałe kalectwo, ciężkie naruszenie zdrowia, ewentualnie chroniczna choroba, ciężkie uszkodzenie ciała, zgnawienie),
- b) upośledzenie umysłowe (trwała choroba umysłowa, ciężkie upośledzenie na umyśle),
- c) utrata życia żywiciela (wskutek działań wojennych, zamordowania, pobytu w więzieniach, obozach koncentracyjnych, karnych itp., pracy przymusowej, ran, chorób, wycieńczenia, ukrywania się),
- d) straty moralne (wskutek; utraty życia najbliższego członka rodziny, upośledze-

nia fizycznego, zaginięcia, przymusowej rozłąki, przesładowań nędrowościowych, rasowych, politycznych).

2. Szkody materialne (rzeczowe) poniesione w gospodarstwie i ruchomościach (w odzieży, mieszkaniu, gospodarstwie domowym, inwentarzu żywym, inwentarzu martwym), w nieruchomościach i zakładach pracy (w nieruchomościach, zakładach przemysłowych, zakładach rzemieślniczych, przedsiębiorstwach handlowych, wołnych zawodach).
3. Inne straty (spowodowane przez wysiedlenie, zniszczenie, konfiskaty, rabunek, niewypłacenie należnych sum pieniężnych, przymusowe wykorzystanie, bezpodstawne pozbawienie wolności, kary pieniężne).

GOSPODARSTWA WIEJSKIE.

Oprócz szkód i strat wskazanych w punkcie III. niniejszego Obwieszczenia, rejestracji podlegają:

- 1) budynki i zabudowania zniszczone nie tylko na skutek bezpośrednich działań wojennych, ale także wskutek wszelkich zarządzeń władz niemieckich i gwałtów niemieckich, a w szczególności w ramach akcji pacyfikacyjnej w drodze przeprowadzonego scalenia gruntu i zniszczenia w związku z tych będących na gruntach tych wsi, z powodu spalania domów, służących za kryjówkę partyzantom, ze względu na urządzenia na danych terenach obiektów wojskowych i zniszczone z tej przyczyny domy i z przyczyn, podobnych;
- 2) maszyny i narzędzia, zniszczone podczas bezpośrednich działań wojennych, ewakuowane i zaginione, wywiezione do Niemiec;
- 3) zwierzęta padłe podczas działań wojennych, padłe na podwodach oraz zarekwirowane przez władze wojskowe niemieckie i sprzymierzone z nimi, a także osoby cywilne, stojące w służbie niemieckiej, następnie zwierzęta oddane w ramach akcji kontyngentowej, padłe z głodu, wskutek opuszczenia gospodarstwa w związku z działaniami wojennymi lub zarządzeniami władz niemieckich;
- 4) ziemiopłody i pasze zniszczone wskutek działań wojennych w stodołach, stogach, stertach, lub na pniu, zarekwirowane przez władze lub wojsko niemieckie i sprzymierzone, oddane w ramach akcji kontyngentowej, zepsute wskutek konieczności opuszczenia gospodarstwa;
- 5) produkty zniszczone wskutek działań wojennych, względnie konieczności opuszczenia gospodarstwa, a także produkty oddane w ramach akcji kontyngentowej;
- 6) w tych wszystkich wypadkach poszkodowany winien określić możliwie dokładnie ilość straconych zwierząt, przedmiotów i produktów, a także i wartość według cen przedwojennych z 1. 9. 1939 roku;

- 7) straty w drzewostanie, a mianowicie lasy, wycięte wskutek budowy okopów, akcji pacyfikacyjnych na potrzebę budownictwa niemieckiego, bunkrów, obozów pracy itp., a także lasy, zniszczone wskutek działań wojennych, niezależnie czy zniszczeń dokonały wojska niemieckie czy jakiegokolwiek inne;
- 8) straty w urządzeniach melioracyjnych, dokonane wskutek działań wojennych, budowy okopów i innych działań dewastacyjnych;
- 9) wszystkie szkody w zakładach rzemieślniczych wiejskich, w zakładach przemysłowych wiejskich jak: wiatraki, młyny, gorzelnie, browary, cukrownie, cegielnie, fabryki dachówek, pokłady torfu, plantacje tytoniu, warzyw, owoców, inspekty, szkółki drzew, hodowle zarodowe, gospodarstwa rybne itp.;
- 10) sklepy wiejskie, instytucje kredytowe, jak gminne kasy oszczędności, kasy Stefczyka, banki ludowe itp., oraz straże pożarne, domy ludowe, uniwersytety ludowe itp.;
- 11) powierzchnię ogólną oraz użytkową rolną i leśną należy oznaczać w hektarach.

Szkody i straty wpisać należy do kwestionariuszy, które wydają urzędy gminne wiejskie i zarządy gminne miejskie, miejsca zamieszkania poszkodowanego.

Podstawowym założeniem przy rejestracji szkód jest możliwie dokładne stwierdzenie ilości i jakości zniszczonych, uszkodzonych i wywiezionych rzeczy. Przeliczenie szkody według wartości pieniężnej zostawia się ocenie poszkodowanego.

Wszystkie normy pieniężne ustala się według wartości cen obowiązujących w dniu 1 września 1939 roku w złotych. Niedopuszczalne są określenia w innych walutach.

Jest pożądane jak najdalej idące udokumentowanie szkód, powstałych wskutek zniszczenia, wywiezienia lub też uszkodzenia — dowodami, jak: zaświadczenia władz, orzeczenia fachowców, rachunki itp., wreszcie dopuszczalny jest dowód ze świadków.

IV. Rejestracji podlegają szkody wojenne wszystkich obywateli polskich i przynależnych do Narodu Polskiego. Kategoria ta obejmuje przeważnie obywateli z ziem zachodnich, nowo przyłączonych do Państwa Polskiego.

Szkody cudzoziemców, którzy mieszkali stale w Polsce przed 1 9. 1939 roku, będą rejestrowane osobno.

V. Za poszkodowanego uważa się:

- a) każdą osobę fizyczną, która doznała naruszenia zdrowia, uszkodzenia ciała, upośledzenia umysłowego, była więziona, osadzona w obozie koncentracyjnym;
- b) każdą osobę fizyczną, która utraciła kość ze swej rodziny;
- c) każdą osobę fizyczną lub prawną, która z tytułu innych strat posiada jakiegokolwiek pretensje do państwa niemieckiego, obywateli niemieckich lub przynależnych do narodu niemieckiego.

Zgłaszający szkody nie musi być osobą poszkodowaną. W stosunku do majątku bezpańskiego szkody zgłosić winien tymczasowy zarządca.

VI. Rejestracja szkód wojennych jest nie tylko wykonaniem subiektywnego prawa do odszkodowania, ale jest i obowiązkiem wobec Państwa, przeto wzywam wszystkich poszkodowanych Polaków do terminowej rejestracji swych szkód wojennych.

Zauważam równocześnie, że zarówno w akcji pomocy jak i przy wymiarze podatku od wzbogacenia wojennego, wymagane będzie zaświadczenie o zgłoszeniu poniesionej szkody wojennej.

VII. Termin rejestracji kończy się z dniem 15 sierpnia 1945 roku.

Wojewoda:

(—) J. Dąb-Kocioł

10.

OBWIESZCZENIE

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 16. 7. 1945 roku Nr. SPN. 2/12/45

o rehabilitacji osób, wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej, lub do grupy t. zw. „Leistungspole“.

Na podstawie §§ 7 i 10 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 roku w sprawie rehabilitacji osób, wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej, lub do grupy t. zw. „Leistungspole“ (Dz. U.R.P. Nr. 21, poz. 128), podaję do publicznej wiadomości, co następuje:

- 1) Obywatele Państwa Polskiego, wpisani po dniu 31 sierpnia 1939 r. na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej, wcielonych przemocą przez okupanta do Rzeszy Niemieckiej, oraz na obszarze Wolnego Miasta Gdańska do trzeciej, lub czwartej grupy niemieckiej listy narodowej (Deutsche Volksliste) lub do grupy t. zw. „Leistungspole“, którzy do dnia 1 stycznia 1945 roku ukończyli 14 lat życia, winni złożyć właściwej władzy administracji ogólnej I instancji w miejscu swego zamieszkania **deklarację wierności** Narodowi i Demokratycznemu Państwu Polskiemu. Właściwymi władzami do przyjmowania deklaracji wierności i wydawania przepisanych zaświadczeń tymczasowych, ważnych na okres 6 miesięcy od dnia wydania, są starostowie powiatowi, względnie prezydenci miast wydzielonych. Deklaracje wierności można składać w terminie prekluzyjnym **od dnia 20 lipca do dnia 31 sierpnia b. r.** Osoby, które zostały przymusowo wywiezione za granicę przez okupacyjne władze niemieckie mogą składać te deklaracje w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak, niż w ciągu roku od zakończenia wojny. Prezydenci miast przyjmują deklaracje

w swojej siedzibie, starostowie zaś powiatowi mogą przyjmować deklaracje także i poza swoją siedzibą i w tym celu delegować specjalnych urzędników do poszczególnych miejsc, leżących poza siedzibą starostwa.

W tym ostatnim wypadku oznaczają starostowie powiatowi miejsce i dzień dla składania powyższych deklaracji w drodze osobnych publicznych ogłoszeń.

Władze, przyjmujące deklaracje, będą wydawać „zaświadczenia tymczasowe” oraz podawać do publicznej wiadomości wykazy osób, zgłaszających deklarację wierności w drodze ogłoszeń, które umieszczone będą na budynkach powiatowej (miejskiej) rady narodowej, starostwa (zarządu miejskiego) oraz sądu grodzkiego.

- 2) Kto wie o tym, że osoba składająca deklarację została z własnej woli wpisana do trzeciej, lub czwartej grupy niemieckiej listy narodowej, lub też, że zachowanie się tej osoby w okresie okupacji nie dało się pogodzić z polską odrębnością narodową — powinien powiadomić o tym władze bezpieczeństwa publicznego, lub prokuratora specjalnego sądu karnego.
- 3) Ogłaszając, że na obszarach Województwa Łódzkiego, wcielonych przemocą przez okupanta do Rzeszy Niemieckiej **nie był powszechnie stosowany przymus** przy wpisywaniu na niemiecką listę narodową — oznajmiam, że w myśl § 9 wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej, składający deklarację wierności, wpisani do **trzeciej, lub czwartej grupy** niemieckiej listy narodowej **obowiązani są ponadto** wykazać, że zostali wbrew swojej woli lub pod przymusem wpisani na niemiecką listę narodową i w tym celu złożyć do właściwego sądu grodzkiego odpowiedni **wniosek o rehabilitację**. Wniosek ten podać należy najpóźniej przed upływem terminu ważności wydanego przez władze administracyjne zaświadczenia, o którym wspomniałem wyżej w punkcie i.
- 4) Kto nie złoży deklaracji, względnie wniosku o rehabilitację w oznaczonych wyżej terminach, podlega skutkom z art. 6, ustawy z dn. 5 maja 1945 roku o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów, (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96), przewidzianych na wypadek nie uwzględnienia wniosku o rehabilitacji t. j. umieszczeniu danej osoby na czas nieoznaczony w miejscu odosobnienia (obozie), poddaniu jej przymusowej pracy, utracie na zawsze praw publicznych, oraz obywatelskich praw honorowych, tudzież przepadkowi całego mienia.
- 5) Wreszcie zwracam uwagę na postanowienie art. 29 wyżej powołanej ustawy, w myśl którego każdy, kto udziela pomocy osobie, która nie złożyła w terminie wniosku o rehabilitację, lub której wniosek o rehabilitację został

odrzucony, a w szczególności przez jej ukrywanie, żywienie lub zaopatrywanie w dowody osobiste podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 5-ciu, albo karze śmierci.

Wojewoda:

(—) Jan Dąb-Kocioł

11.

OKÓLNIK Nr. 27

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 20 maja 1945 r. Nr. SF: 4/8/45
o reformie samorządowego systemu podatkowego.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych i Zarządów Miejskich miast wydzielonych Województwa Łódzkiego.

Z dniem 15 kwietnia 1945 roku wszedł w życie, ogłoszony w Dz.U. R.P. Nr. 13, poz. 73 Dekret z dnia 13 kwietnia 1945 roku o reformie samorządowego systemu podatkowego (art. 12). Jakkolwiek zapowiedziane przez art. 11 wykonanie tego Dekretu przez Ministrów Administracji Publicznej i Skarbu ujawni dopiero treść poszczególnych przepisów, to jednak już sam Dekret pozwala na zorientowanie się w jego za sadniczych założeniach.

Na 1945 r. (nie do 1 kwietnia 1946 r.) przekazują się związkom samorządu terytorialnego wymiar, pobór, ściąganie i wpływy z państwowego podatku gruntowego, podatku od nieruchomości i podatku od lokali, łącznie z zaległościami w tych podatkach powstałymi przed 15 kwietnia 1945 roku. Stawki **podatku gruntowego** ustalone zostają w wysokości następującej:

na 1945 rok

- a) z 1 ha gruntów uprawnych, łąk, ogrodów i sadów — 50 zł.
- b) z 1 ha gruntów pozostałych z wyłączeniem nieużytków — 5 zł.

Mocą uchwały gminnej (miejskiej) Rady Narodowej stawki te mogą być podwyższone do 100%, a dla gruntów, używanych jako ogrody, sady i inne specjalne uprawy (zioła, kwiaty itp.) do 200%. Ponadto na **cele budowy i odbudowy szkół** stawki, podane pod a) i b) mogą być podwyższone do wysokości 20%. Odnośne uchwały o podwyższeniu wymagają zatwierdzenia przez Prezydium Rady Narodowej bezpośrednio wyższego stopnia oraz Prezydium wojewódzkiej Rady Narodowej.

Nawiązując do poprzednich ostrzeżeń moich, że tylko te związki samorządowe, które w pełni wykorzystują wszystkie uprawnienia podatkowe, będą mogły w przyszłości — w razie istotnej potrzeby — liczyć na przydział dotacji, zwracam uwagę na art. 3 (3) dekretu, regulujący sprawę podwyższania stawek podatku gruntowego przez różne Rady Narodowe. Podział wpływów z podatku gruntowego między poszczególne rodzaje związków samorządowych reguluje art. 6 Dekretu w sposób następujący:

- a) w gminach wiejskich i miastach wydzielonych przypada:

60% na rzecz gmin

20% na rzecz powiatowych związków samorządowych

10% na rzecz wojewódzkich związków samorządowych

10% na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

b) w miastach wydzielonych otrzymują:

80% — gminy

10% — wojewódzki związek samorządowy

10% — komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy.

W myśl traktującego o podatku od nieruchomości art. 5 (1) Dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r., obecnie przy ustalaniu wartości obiegowej budynków fabrycznych dolicza się wartość maszyn i urządzeń technicznych, stanowiących przynależność tych budynków, podczas gdy dotychczas w myśl art. 5 (5) Dekretu Prezydenta Rzplitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U.R.P. Nr. 3, poz. 14), wartości maszyn i urządzeń technicznych nie doliczało się.

Podatek od nieruchomości wynosi: (art. 7):

a) od podstawy wymiaru, nie przekraczającej 1.000 zł. 20% (dotychczas 8%),

b) od podstawy wymiaru, przekraczającej 1.000 złotych — 30% (dotychczas 12%).

Na cele budowy i odbudowy szkół stawki te mocą uchwały rady narodowej gminnej (miejskiej) mogą być podwyższone do wysokości 4% (a), wzgl. 6% (b). Odnośne uchwały o podwyżce podlegają zatwierdzeniu Prezydium Rady Narodowej, bezpośrednio wyższego stopnia oraz Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wpływy z podatku od nieruchomości na obszarze gmin wiejskich i miast niewydzielonych przypadają:

80% na rzecz gmin

10% na rzecz powiatowych zw. samorządowych

10% na rzecz wojewódzkich związków samorz.

W miastach wydzielonych otrzymują gminy 90%, zaś wojewódzkie związki komunalne — 10% wpływów z podatku.

Zgodnie z art. 6 (2) Dekretu z dnia 14. I. 1936 roku, podstawa wymiaru podatku od nieruchomości na rok podatkowy stanowi czynsz z tytułu najmu lub czynsz dzierżawny, należny za rok poprzedzający rok podatkowy. Inne podstawy wymiaru przewiduje tenże art. 6.

Wpływy z podatku od lokali przypadają w całości, w myśl art. 8, na rzecz tych gmin, na obszarze których znajdują się obiekty podatkowe.

Zgodnie z brzmieniem art. 10 pkt. 4 cyt. Dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 roku, ulegają zawieszeniu na okres do końca 1945 roku m. in. udział w państwowym podatku dochodowym, podatki od spożycia, zużycia i produkcji, podatki od napojów alkoholowych, od polowania, od sztyldów i reklam, dodatki do (procentowych) opłat stemplowych, podatek od zaprotestowanych weksli oraz podatek drogowy: (art. 12 u.f.k. w brzmieniu art. 5 pkt. (3) ustawy z dnia 5. 8. 1938 r. (Dz. U.R.P. Nr. 59 z 1938 r. poz. 455). Natomiast, w myśl art. 9 Dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r., pozostają w mocy

dopłaty na utrzymanie i budowę dróg o twardej nawierzchni z tytułu korzyści gospodarczych i udogodnień, przez te drogi przynoszonych oraz z tytułu nadmiernego zużywania dróg (art. 32-a i 32-b u.f.k.).

W myśl przytoczonego wyżej art. 10 — 2) ulega zawieszeniu do końca 1945 roku udział w państwowym podatku obrotowym.

Stosownie do wzmiankowanego art. 10 — 9) zawieszeniu do końca 1945 r. ulegają ulgi dla nowowznoszonych budowli, zaś według art. 10 — 10) zawieszeniu na ten sam okres ulega moc obowiązująca ustawy o podatku wyrównawczym.

W omawianym Nr. 13 Dz. U.R.P. z 1945 roku ogłoszony został pod poz. 74 Dekret z dnia 13 kwietnia 1945 roku o podatku wojskowym, w myśl art. 8, tego Dekretu wymiar i pobór rzeczowego podatku przekazany został gminom miejskim i wiejskim, a wpływy z podatku przeznaczone na komunalny fundusz pożyczkowo - zapomogowy.

W ten sposób do końca 1945 r. obowiązują:

podatek gruntowy,

podatek od nieruchomości,

podatek lokalowy,

podatek widowiskowy,

podatek od psów,

podatek inwestycyjny

dopłaty drogowe;

ulegają zawieszeniu:

podatek drogowy

podatek wyrównawczy

podatek od reklam i szyldów,

podatek od polowania,

podatek od spożycia i produkcji,

udział w państw. podatku dochodowym,

udział w państwowym podatku obrotowym,

dodatki do (procentowych) opłat stemplowych,

podatek od zaprotestowanych weksli,

ulgi dla nowych budowli.

Budżety na nowy okres rozpoczynający się od dnia 1 lipca 1945 r. (data końcowa będzie podana dodatkowo przez Urząd Wojewódzki), będą oparte już o zreformowany samorządowy system podatkowy w związku z czym Rady Narodowe będą musiały powziąć odpowiednie uchwały podatkowe.

Wojewoda:

w/z. (—) Łukasik.

Wicewojewoda.

12.

OKÓLNIAK Nr. 28

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 30 maja 1945 r. SF. I. 4/9/45

o Ośrodkach Kultury Rolnej i zwolnieniu od podatku gruntowego.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych
Województwa Łódzkiego.

W myśl art. 1 (2) d. Dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dn. 6. 9. 1944 roku o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.

U.R.P. Nr. 4, poz. 17), przeprowadzenie reformy rolnej obejmuje m. in. zarezerwowanie odpowiednich terenów dla poddanych zarządowi państwowemu ośrodków dla podniesienia kultury rolnej (Ośrodków Kultury Rolnej).

W związku z przekazaniem przez art. 1 Dekretu z dn. 13 kwietnia 1945 roku o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. URP. Nr. 13, poz. 73) związkom samorządu terytorialnego wymiaru, poboru, ściągania wpływów z państwowego podatku gruntowego, zwracam uwagę na art. 2. p. 5 Dekretu Prezydenta Rzplitej z dnia 4. 11. 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. URP. Nr. 85, poz. 593), według którego grunty, należące do Ośrodków Kultury Rolnej (należące do instytucji publiczno-prawnych zakłady doświadczałnej) wolne są od państwowego podatku gruntowego.

W świetle powyższego wystawione już na Ośrodki Kultury Rolnej nakazy płatnicze na zaliczkę na poczet podatków samorządowych (m. in. na podatek gruntowy) powinny ulec skreśleniu.

Wojewoda:

w/z. (—) Józef Łukasik
Wicewojewoda.

13.

OKÓLNIK Nr. 31

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 21 czerwca 1945 r. Nr. SF. I. 2/3/45
o budżetach na 1945-46 r.

Do ób. Ob. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast wydzielonych Województwa Łódzkiego.

Nawiązując do ostatniego ustępu okólnika mego Nr. 27 z dnia 29 maja 1945 roku L. SF. I.4/8/45, podaję do wiadomości, że wobec ukazania się już w Nr. 20 Dz. U.R.P. pod poz. 113 Rozporządzenia Ministra Admin. Publicznej z dn. 15 maja r.b., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie wykonania Dekretu o reformie samorządowego systemu podatkowego (pod poz. 114 — analogicznie o podatku wojskowym) i wobec nieodzownej potrzeby uporządkowania gospodarki samorządowej, staje się rzeczą konieczną opracowanie, uchwalenie i nadesłanie władzy nadzorczej do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych na cały 1945/46 rok przez wszystkie gminy wiejskie, miasta niewydzielone, wydzielone i powiatowe związki samorządowe Województwa Łódzkiego. Opracowane już preliminarze na I kwartał 1945/46 r. mają być włączone do budżetów, o których mowa powyżej, tak, aby objęty był nimi cały 1945/46 okres budżetowy (1 kwiecień 1945 r.—31. 3. 46 r.). **Budżety muszą być zrównoważone**, co wobec niezadawalającej sytuacji finansów, niejednokrotnie pociągnie za sobą konieczność ograniczenia działalności samorządu mimo wykorzystania wszelkich źródeł dochodowych i zaprowadzenia najbardziej oszczędnej

gospodarki, w szczególności w zakresie wydatków konsumpcyjnych, a w szczególności osobowych. O ile w międzyczasie nie ukaże się ustawa o uposażeniach pracowników samorządowych, należy wydatki osobowe obliczać według obecnie obowiązujących przepisów W dz. I wydatków zwyczajnych należy przewidzieć koszty utrzymania Rad Narodowych. Ażeby dostosować wydatki do rozporządzalnej sumy dochodów, należy gospodarować na podstawie jedno względnie dwumiesięcznych planów budżetowych, któreby zapewniały ścisłą kontrolę wykonywania budżetu i zapobiegły powstaniu niedoborów. Uchwały podatkowe i inne, służące za podstawę budżetu, powinny być we właściwym czasie zgłoszone władzy nadzorczej do zatwierdzenia, względnie do wiadomości. Do prac powyższych należy przystąpić bezzwłocznie, by budżety zostały nadesłane (gminy wiejskie i miasta niewydzielone w 2 egzemplarzach, powiatowe związki samorządowe i miasta wydzielone w 4 egzemplarzach) władzy nadzorczej **przed 1 sierpnia 1945 roku**. Do budżetów dołączone być mają wszystkie wymagane przez przepisy załączniki, a sam budżet poprzedzony statystycznym opisem danego związku samorządowego; Wydziały powiatowe zechcą wydać odpowiednie zarządzenia Zarządom Gminnym i Miejskim.

Wojewoda:

(—) Jan Dąb-Kocioł

14.

OKÓLNIK Nr. 32

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 5 lipca 1945 r. Nr. SF. I. 4/16/45
o niewłaściwych podatkach.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych i Zarządów Miejskich miast wydzielonych Województwa Łódzkiego.

Doszło do mojej wiadomości, że szereg Zarządów Związków samorządowych rozpiął i przystąpił do ściągania podatków, które zostały uchylone i nie obowiązują, bądź też wystawił nakazy płatnicze w wysokości wielokrotnie przekraczającej ustanowioną przez przepisy normę. Tak np. wystawione zostały w jednym z powiatów nakazy płatnicze na podatki drogowy i wyrównawczy, które jak wiadomo, na okres czasu od 15 kwietnia do 30 grudnia 1945 roku uległy zawieszeniu, w innym zaś powiecie rozesłano wezwania do uiszczenia zaliczek na podatki komunalne w wysokości bardzo wygórowanej, bez wszelkich podstaw prawnych.

W związku z powyższym polecam poddać rewizji rozpisane dotychczas podatki, dostosować je do wymagań Dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 roku o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U.R.P. Nr. 13, poz. 73) Rozp. Ministra Administracji Publicznej z dnia 15 maja 1945 r. (Dz. U.R.P. Nr. 20, poz. 113) i okół-

nika mego Nr. 27 z dnia 29 maja 1945 r. L. SF. I.4/8/45, ewent. pobrane już niewłaściwie zaliczki, zaliczyć na poczet przewidzianych przez prawo podatków i o wykonaniu niniejszego złożyć mi sprawozdanie do dnia 1 sierpnia 45 r. Wydziały Powiatowe obejmą swymi sprawozdaniami wszystkie gminy wiejskie i miasta niewydzielone.

Wojewoda:

(—) Jan Dąb-Kocioł

15.

OKÓLNIAK Nr. 34

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 12 lipca 1945 r. L. SF. I. 4/17/45.

o wymiarze i poborze danin komunalnych — i o uchwałach do zatwierdzenia.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych i Zarządów Miejskich miast wydzielonych Województwa Łódzkiego.

W czasie rozpisywania wymiaru i pobru zarządzonych przeze mnie przed kilku tygodniami zaliczek na podatki samorządowe liczne związki samorządowe Województwa Łódzkiego, popęliły szereg uchybień i niewłaściwości, które stały się następnie przedmiotem słusznym skarg i zażaleń ze strony płatników tych zaliczek.

Aby zapobiec powtórzeniu się podobnego stanu rzeczy w związku z przystąpieniem przez zarządy związków samorządowych do prac nad rocznym budżetem 1945/46 i nad związany z tym normalnym wymiarem i poborem danin komunalnym, zwracam uwagę, że:

1. o ile chodzi o 3 podstawowe podatki: gruntowy, od nieruchomości i od lokali — postępowanie w tych sprawach jest szczegółowo uregulowane w Rozporządzeniu Min. Adm. Publ. z dn. 15. V. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 113);

2. co do innych podatków i opłat, obowiązują przepisy odnośnych Rozporządzeń, oraz Ustawy z dn. 11. VIII. 1923 r. o tymcz. uregulowaniu finansów kom. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 454 z 1936 r.) wraz z późniejszymi zmianami (m. in. Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr. 59, poz. 455 i Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr. 13, poz. 73);

3. w myśl § 45 cyt. Rozp. z dn. 15. V. 45 r. w sprawach, nie uregulowanych w tym Rozporządzeniu, mają zastosowanie przepisy części **czwartej** (władze nadzorcze i ich postępowanie) u. f. k., ze zmianami, płynącymi z Ustawy o organizacji i zakresie działania Rad Narodowych z dn. 11. IX. 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 22) i Dekretu P. K. W. N. z dn. 23. XI. 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 74), części **piątej** (wymiar i pobór danin komunalnych), i części **szóstej** („kary“) teje u. f. k.;

4. (w myśl art. 5. § 2-b) wzmiankowanego Dekretu P. K. W. N. z dn. 23. XI. 1944 r., wszystkie uchwały terenowych Rad Narodowych, dotyczące wprowadzenia i pobierania podatków i opłat, wymagają zatwierdzenia Prezydium Rady Narodowej wyższego stopnia, zaś w/g § 3 tegoż

artykułu, zatwierdzeniu podlegają również wszystkie uchwały, które w myśl dotychczasowych przepisów podlegały zatwierdzeniu władz nadzorczych;

5. co do terminów, w jakich uchwały te mają być zatwierdzone, obowiązuje art. 6 cyt. Dekretu z dn. 23. XI. 1944 r.;

6. stosownie do art. 1 i 39 u. f. k. oraz przepisów, zawartych w Rozporządzeniu M. S. Wewn. z dn. 23. XI. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937) i okólnika M. S. Wewn. z dn. 7. I. 1935 r. Nr. 1. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 2, poz. 1), uchwały, podlegające zatwierdzeniu, winny być w ciągu dni **piętnastu** po ich powzięciu przesłane wraz z odpowiednimi danymi do bezpośredniej tej władzy nadzorczej;

7. uchwały finansowe związków samorządowych, zawierające postanowienia sprzeczne z u. f. k., w żadnym wypadku nie mogą nabrać mocy prawnej na podstawie ust. 3 art. 39 teje ustawy i mogą być w każdym czasie zakwestionowane i ogłoszone przez władze nadzorcze z urzędu za nieważne (patrz pismo okólne Urzędu Wojewódzkiego Nr. SF. I. 0/1/45 z dn. 26. IV. 1945 r.);

W związku z toczącymi się obecnie pracami nad ułożeniem preliminarzy budżetowych związków samorządowych na 1945/46 r., proszę, **aby uchwały o poborze podatków i opłat, na których m. in. budżet ma się opierać, były nadsyłane w odpowiedniej ilości egzemplarzy do bezpośrednich władz nadzorczych przed wysłaniem budżetu i każda z osobna** (a nie wszystkie razem w protokóle) **o czym niejednokrotnie już wspominałem wraz z wymaganymi danymi, aby w ten sposób — z jednej strony — nie opóźnić wymiaru danin, z drugiej zaś — aby dać władzy nadzorczej możliwość jak najprędszego zatwierdzenia uchwały.**

Wojewoda:

w/z (—) Józef Łukasik

Wicewojewoda

16.

OKÓLNIAK Nr. 35

URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ŁÓDZKIEGO

z dnia 11 lipca 1945 roku. Nr. A. H. III/3-0/2.

o stosowaniu przepisów prawa przemysłowego do przedsiębiorstw handlowych

do wszystkich Ob. Starostów Powiatowych i Prezydentów Miast Wydzielonych

W pierwszym okresie po wyzwoleniu wobec całkowitego wygaśnięcia wszelkiego ruchu handlowego, leżało w interesie publicznym szybkie uruchomienie przedsiębiorstw handlowych, któreby z jednej strony ożywiły miasta i osady, a z drugiej strony przyczyniły się do złagodzenia ciężkiej sytuacji aprowizacyjnej.

Ten pierwszy okres nie pozwalał na formalizowanie i stosowanie wobec osób, trudniących

się handlem tych wszystkich przepisów porządkowych, które są nadal obowiązujące i który w przestrzeganiu muszą pilnować władze przemysłowe I instancji, a więc władze powiatowe, adm. ogólnej po przez swoje referaty Apropowizacji i Handlu.

Wobec jednak stabilizacji stosunków koniecznym jest zwrócenie baczniejszej uwagi na sprawy uporządkowania handlu pod kątem widzenia obowiązujących przepisów.

Podstawowe przepisy administracyjne, dotyczące prowadzenia przedsiębiorstw handlowych zawarte są w Prawie Przemysłowym (Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 7. VI. 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 53/1927, poz. 468) ze zmianą wprowadzoną z dnia 10. III. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40/1934, poz. 350). Nadto Wydział Apropowizacji i Handlu zwraca uwagę na okólnik Ministerstwa Apropowizacji i Handlu Nr. 25 z dnia 21. V. 1945 r., który przesłany został do wiadomości wszystkich Starostów; w okólniku tym podkreślono, że wszystkie przepisy Prawa Przemysłowego są nadal obowiązujące.

W związku z powyższym Wydział Apropowizacji i Handlu zarządza:

1. Referaty Apropowizacji i Handlu przy starostwach i Zarządach Miejskich Miast Wydzielonych — w ciągu lipca przeprowadzą lustrację przedsiębiorstw handlowych w celu stwierdzenia, czy wszystkie przedsiębiorstwa posiadają potwierdzenia zgłoszenia, wydane w trybie art. 7 Prawa Przemysłowego.

Zaznacza się, że potwierdzenie zgłoszeń musi się zgadzać z faktycznym zakresem działania danego przedsiębiorstwa i jego faktyczną siedzibą. Nie można więc uznać, że kupiec który posiada np. potwierdzenie zgłoszenia na handel spożywczy — wypełnił obowiązek z art. 7 Prawa Przemysłowego wypływający, jeżeli prowadzi handel galanterią.

Kupców, którzy prowadzą przedsiębiorstwa handlowe, a potwierdzeń zgłoszeń nie posiadają, względnie których potwierdzenia zgłoszenia nie odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy, należy pociągnąć do odpowiedzialności karno-administracyjnej w trybie art. 126 Prawa Przemysłowego.

Zwraca się uwagę, że potwierdzenia zgłoszenia w trybie art. 7 Prawa Przemysłowego muszą uzyskać nie tylko kupcy prywatni, lecz również wszelkie spółdzielnie.

2. Referaty Apropowizacji i Handlu w ciągu lipca dokonują sprawdzenia, czy przedsiębiorstwa handlowe, które stosownie do przepisu art. 8 Prawa Przemysłowego wolno prowadzić tylko na podstawie licencji, posiadają takie koncesje. W szczególności zwraca się uwagę, że uzyskania koncesji wymaga handel starzyzną (handel używanymi ubraniami, obuwiem, bielizną itp. czyli tak zwane sklepy komisowe). Przedsiębiorstwa, które mogą być prowadzone tylko na podstawie koncesji winny ulec zamknięciu do czasu uzyskania koncesji. Nadto osoby winne prowadzenia przedsiębiorstwa koncesjonowanego bez koncesji winny być pociągnię-

te do odpowiedzialności karno-administracyjnej w trybie art. 126. Prawa Przemysłowego.

3. Według § 4 Zarządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Apropowizacji i Handlu z dnia 9. VI. 1945 r. w sprawie organizacji Wydziałów Apropowizacji i Handlu Urzędów Wojewódzkich i referatów apropowizacji i handlu (Dz. U. Min. Apr. i Handlu Nr. 4/1945, poz. 17) do zakresu działania wydziałów i referatów apropowizacji i handlu należy między innymi nadzór nad przemysłem gospodnim i hotelarskim. Przemysł ten zgodnie z art. 8 Prawa Przemysłowego należy do przemysłów koncesjonowanych; Ref. Apr. i Handlu niezwłocznie sprawdzą, czy czynne na terenie powiatu hotelu, domy zajezdne, pensjonaty, lokale do gry w karty itp. posiadają koncesje. W razie braku koncesji należy przedsiębiorstwa te do czasu uzyskania koncesji zamknąć a winnych pociągnąć do odpowiedzialności z art. 126 Prawa Przemysłowego.

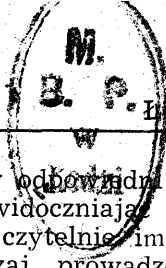
4. Referaty Apropowizacji i Handlu zwrócą specjalnie baczność uwagę na handel okrężny, który może być uprawniony tylko w ramach określonych przez postanowienie art. 47 Prawa Przemysłowego i tylko na podstawie licencji wydanych w trybie art. 46 Prawa Przemysłowego. Winnych prowadzenia handlu okrężnego nie zgodnie z powyższymi przepisami należy pociągnąć, do odpowiedzialności w trybie art. 126, Prawa Przemysłowego.

5. W celu uporządkowania zewnętrznego wyglądu miast i usunięcia handlu okrężnego z głównych ulic i placów publicznych — należy skorzystać z postanowień art. 55 Prawa Przemysłowego, który przewiduje, że Władza Wojewódzka może zakazać uprawiania handlu ulicznego, w określonych dzielnicach miasta. W tej sprawie po porozumieniu się z odpowiednimi Zarządami Miejskimi należy wystąpić z wnioskiem do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Apropowizacji i Handlu).

6. Art. 60-68 Prawa Przemysłowego zawiera przepisy dotyczące targów. Przepisy te zawierają postanowienia zarówno co do zakresu artykułów, jakie mogą być sprzedawane na targach, jak i trybu uzyskiwania zezwoleń na targi. Referaty Apropowizacji i Handlu do dnia 1. VIII. 1945 r. nadesłają wykaz targów (małych i wielkich), odbywających się na terenie Starostwa i sprawdzą, czy odnośne gminy mają ze zwoleń na odbywanie targów, uzyskane w trybie przewidzianym przez prawo przemysłowe. We wszystkich wypadkach stwierdzenia, że poszczególne gminy zezwoleń nie posiadają — Referat Apropowizacji i Handlu spowoduje odnośne gminy do uzyskania tych zezwoleń; zaznacza się, że uprawnienia na targi małe udziela Starostwo (poprzez swój Referat Apropowizacji i Handlu), a na targi wielkie — Urząd Wojewódzki (Wydział Apropowizacji i Handlu — zawsze po wysłuchaniu opinii Izby Przemysłowo - Handlowej, Izby Rzemieślniczej i Izby Rolniczej).

7. W myśl postanowień art. 33 Prawa Przemysłowego, każdy kupiec obowiązany jest ozna-

czyć na zewnątrz w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwo, uwidoczniając w tym oznaczeniu dokładnie i czytelnie imię i nazwisko lub firmę oraz rodzaj prowadzonego handlu; zaznacza się, że dane zawarte w zewnętrznym oznaczeniu przedsiębiorstwa muszą się zgadzać z danymi zawartymi w potwierdzeniu zgłoszenia. Obowiązek oznaczenia przedsiębiorstw dotyczy również spółdzielni. Referaty Aprowizacji i Handlu przeprowadzą lustrację przedsiębiorstw pod kątem przestrzegania postanowień art. 33 Prawa Przemysłowego i winnych przekroczenia tych przepisów pociągną do odpowiedzialności karno-administracyjnej z art. 126 Prawa Przemysłowego.

8. Sprawozdanie z akcji lustracyjnej złożyć należy do Wydziału Aprowizacji i Handlu do dnia 5 sierpnia 1945 r.

Za WOJEWODĘ
(—) (Jan Ołdak)
Naczelnik Wydziału Ap. i H.

17.

PISMO OKÓLNE

WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 16. VI. 1945 r. Nr. OA. I — 1/87.

o załatwianiu spraw wodno-prawnych.

Do ob. ob. Starostów Powiatowych oraz Prezydentów miast wydzielonych na terenie Województwa Łódzkiego.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych pismem z dnia 18. V. b. r. D. W. M. III/20 ustaliło, że przy załatwianiu spraw wodno-prawnych w pierwszej instancji władzą wodno-prawną jest Starostwo w myśl postanowień art. 187, ustęp I. ustawy wodnej z dnia 19. IX. 1922 r. w brzmieniu pednolitym z dnia 13. IV. 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 62, poz. 574) z tym, że do Starostwa należą nadal sprawy wodno-prawne, załatwiane do wybuchu wojny przez Starostwa, a do Urzędów Wodno-melioracyjnych przechodzą sprawy, załatwiane przed okupacją przez referaty melioracyjne, istniejące przy niektórych Starostwach.

Zakres kompetencji Urzędów Wodno-melioracyjnych reguluje zarządzenie Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 V. br. Nr. W. M. III — 20.

Właściwość rzeczowa pow. władzy administracji ogólnej obejmuje:

1. sprawy, których ustawa wodna nie zastrzega wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, lub Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych (art. 187),

2. sprawy, które ustawa wodna wyraźnie zastrzegła powiatowej władzy administracji ogólnej,

W szczególności do kompetencji powiatowej władzy administracji ogólnej należy.

1. wydawanie w ramach zarządzeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej pozwo-

leń zakazów i nakazów odnoszących się do obszaru przepływu wielkiej wody, (art. 113) na wznoszenie i zmiany terenu lub budowli, względnie na usuwanie wzniesień terenowych w obrębie obszaru zalewu, (art. 114, p. 1 i 2).

3. przeprowadzanie postępowania przy tworzeniu spółek wodnych i związków wałowych (art. 209).

4. prowadzenie ksiąg wodnych (art. 229, ustę 1),

Art. 229 ustawy wodnej przewiduje, że pow. władza administracji ogólnej ma prowadzić księgę wodną ze zbiorem map wodnych i dokumentów, w której mają być uwidocznione wszystkie już w powiecie istniejące i na podstawie tej ustawy nowo nabyte prawa uzyskania wody, jako też wszystkie postanowienia, co do wysokości piętrzenia, ilości wody i zachodzące w tym względzie zmiany z powołaniem się na jednoznaczne orzeczenia zarówno, jak i spółki wodne (związki wałowe).

Wobec czego należy niezwłocznie poczynić starania wznowienia ksiąg wodnych, bądź przez odszukanie księgi wodnej względnie w razie jej braku przez wez. wszystkich właścicieli, którzy korzystają z nadanych uprawnień wodnych przed 1/IX. 1939 r. do złożenia w Starostwie odpisów wszystkich dokumentów, świadczących o posiadanych uprawnieniach wodnych. 295 A.

Aby nie narażać osób zainteresowanych na dodatkowe koszty, należy bezpłatnie poświadczać w Starostwie odpisy uprawnień wodnych i zachować je w aktach Starostwa, w celu odtworzenia księgi wodnej.

Zaznaczam, że wpis do księgi wodnej jednoznacznego Starostwa, winien być uskuteczniiony bez względu na to, do jakiej instancji należy wydanie orzeczenia o uprawnieniu.

W tych Starostwach, gdzie nie ma ksiąg wodnych, wskutek bądź wywiezienia, czy zniszczenia przez okupanta, wyznaczam na wznowienie ksiąg wodnych i uporządkowanie spraw wodnych, załatwionych do 1/IX. 1939 r. termin 3 miesięczny (I. XII. 45).

W terminie 2 tygodni należy donieść do Urzędu Wojewódzkiego Wydz. Ogólny — Oddział Administracyjno-Prawny o fakcie, czy Starostwo posiada księgę wodną z okresu do 1/IX. 1939 r., czy też zachodzi konieczność odtworzenia księgi wodnej, a to celem zorientowania się przez Urząd Wojewódzki Łódzki i zamówienia odpowiedniej ilości ksiąg wodnych dla Starostw.

W razie, jeśli brak księgi wodnej w Starostwie, a uprawniony nie posiada żadnego dowodu o nadaniu mu praw wodnych przed 1/IX. 1939 r., a posiadane uprawnienia będzie chciał stwierdzić przez wiarogodnych świadków (wójta, sołtysa, rzeczoznawców technicznych, którzy brali udział w dochodzeniu wodno-prawnym), w takim przypadku należy przesłuchać protokólnie świadków, zbadać urządzenia

wodne na gruncie, zażądać sporządzenia planu i akta przedłożyć Urzędowi Wojewódzkiemu Łódzkiemu dla wydania dalszych zarządzeń.

We wszystkich sprawach wodno-prawnych należy utrzymywać ścisły kontakt z powiatowymi urzędami wodno-melioracyjnymi, które winny dostarczyć Starostwom na dochodzenie wodno-prawne rzeczoznawców technicznych.

Na terenie województwa Łódzkiego —znajdują się następujące Powiatowe Urzędy Wodno-melioracyjne z siedzibami:

- 1) **Łódź** ul. Radwańska Nr 23 —na powiat Łódzki i Brzeziński oraz m. Zgierz i m. Tomaszów-Maz. (telefon 253-30, lub 253-31).
- 2) **Łęczyca**— na powiat Łęczycki,
- 3) **Kutno**— na powiat Kutnowski,
- 4) **Łowicz**— na powiaty łowicki, skierniewicki i rawski,
- 5) **Końskie**— na powiaty konecki i opoczyński,
- 6) **Sieradz**— na powiat sieradzki
- 7) **Łask**— na powiat łaski oraz miasto Pabianice,
- 8) **Wieluń**— na powiat wieluński,
- 9) **Piotrków**— na powiat piotrkowski oraz m. Piotrków i powiat radomszczański.

Ponieważ już do Urzędu Wojewódzkiego wpływają z terenu województwa Łódzkiego sprawy wodno-prawne, niewłaściwie kierowane do Urzędu Wojewódzkiego, jako drugiej instancji, polecam ob. ob. Starostom Powiatowym oraz Prezydentom miast wydzielonych niezwłocznie zorganizować w referacie administracyjno-prawnym dział wodno-prawny i przystąpić do załatwiania spraw wodno-prawnych w granicach, nakreślonych przez ustawę wodną oraz niniejszą instrukcję.

Wojewoda
(J. Dąb-Kocioł)

18

PISMO OKÓLNE

URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ŁÓDZKIEGO

z dnia 30 czerwca 1945 r. Nr. KD. VIII-34/45

o ustaleniu i oszacowaniu szkód wojennych w inwentarzu drogowym.

Do wszystkich Powiatowych Zarządów Drogowych Wojew. Łódzkiego i Zarządu Miejskiego w Pabianicach, Piotrkowie, Tomaszowie Maz. i Zgierzu.

Celem przedłożenia rzeczowego materiału do określonych art. 1 (ustęp 2) dekretu P.K.W.N. z dnia 27. IX. 1944 r. o zakresie i organizacji Resortu odszkodowań Wojennych (Dz. U.R.P. Nr. 7, poz. 30) akcyj, zmierzających do uzyskania odszkodowań wojennych od Niemców i ich sprzymierzeńców, Urząd Wojewódzki prosi o

nadesłanie zestawienia ustalonych i oszacowanych szkód wojennych, jakie poniósł w inwentarzu drogowym Skarb Państwa i Samorząd wskutek ostatniej wojny.

Jako szkodę wojenną rozumieć należy nie tylko szkody powstałe wskutek bezpośrednich działań wojennych, ale również powstałe przez rabunkowe wywożenie, celowe i przypadkowe w związku z wojną zniszczenia lub uszkodzenia itp.

Przedmiotem odszkodowań ma być majątek cały nieruchomy i inwentarz ruchomy, który znajdował się w bezpośredniej dyspozycji Zarządu Drogowego w garażach lub magazynach oraz powierzony był personelowi drogowemu. Zestawienie zatem ma objąć majątek nieruchomy, jako to: budynki drogowe mieszkalne, gospodarcze, ogrodzenia, drzewa ogrodowe, szkółkowe i przydrożne oraz maszyny drogowe, jak samochody, ugniatacze tłuczarki itp., wreszcie zapasy materiałów budowlanych i narzędzia drobne jak łopaty, rydło, kilofy itp. Przy przedmiotach nieruchomych należy podać km. drogi, na majątek który istniał nieruchomy zniszczony, względnie istnieje uszkodzony. Przy przedmiotach ruchomych, jak maszyny wszelkiego rodzaju, należy podać markę, fabryczną, rodzaj napędu, siłę względnie ciężar oraz Nr. motoru, o ile jest wiadomy. Przy narzędziach drobnych należy podać ogólną ilość i miejsce znajdowania się, o ile był zmagazynowany, o ile zaś był powierzony personelowi, to należy zaznaczyć ogólnikowo np., u dróżników lub tp.

Ustalenie istnienia przedmiotu zniszczonego całkowicie lub zrabowanego ma być dokonane przez przytoczenie Nr. poz. księgi inwentarzowej lub materiałowej, o ile takowe są uratowane, w innych wypadkach zeznaniem dwóch świadków np. drogomistrza i dróżnika dla przedmiotów drobnych. Dokumentów tych nie należy załączać lecz przechowywać na wypadek potrzeby.

Jako oszacowanie ma być podana wartość w g stanu na 1. IX. 1939 r. Oszacowana wartość ma być uzasadniona dla przedmiotów zupełnie zniszczonych kosztem i datą zakupu oraz procentem zużycia, dla przedmiotów uszkodzonych ponadto kosztem potrzebnej naprawy również w/g cen z 1. IX. 1939 r.

Zestawienie ma być sporządzone dla każdego rodzaju przedmiotów na osobnym arkuszu, a więc dla majątku 1) nieruchomego i 2) ruchomego oraz rodzajów dróg a) państwowych, b) wojewódzkich i c) samorządowych w porządku w/g nazw dróg.

Dla przejrzystości ma być zestawienie sporządzone jednakowo we wszystkich powiatach i miastach z kolumnami, przedmiot z 2 podkolumnami 1) nazwa i 2) bliższe określenie (marka, napęd, ilość sztuk drobnych narzędzi itp.), 3) Miejsce znajdowania się (dla nieruchomości

km. dla ruchomości np. magazyn w miejscowości i km. u dróżników itp. 4) Ustalenie posiadania, 5) Rodzaj szkody (np. zniszczenie z powodu uderzenia pocisku, spalenia, zrabowania itp.) Oszacowanie z 5 podkolumnami. 6) Rok nabycia, 7) koszt zakupu, 8) Procent zużycia, 9) Wartość w dniu 1. IX. 1939 r. i 10) Koszt naprawy uszkodzeń.

Ze względu na ważność sprawy Urząd Wojewódzki prosi o bezwzględne nadesłanie tych zestawień najpóźniej do dnia 25. VII. 1945 r.

Za Wojewodę

(Inż. Fr. K o r c h a ń s k i)

Naczelnik Wydziału Komunik.-Budowl.

19

PISMO OKÓLNE

URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ŁÓDZKIEGO

z dnia 20 czerwca 1945 r. Nr. 00. II. 1-136/45

o prenumeracie Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

Do ob. Starostów powiatowych, ob. Prezydentów miast wydzielonych, ob. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Zarządów Gmin miejskich i wiejskich

Zgodnie z pismem okólnym Ministerstwa Administracji Publicznej — Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że w sprawach dotyczących reklamacji oraz prenumeraty Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej należy się zwracać bezpośrednio do Admin. Dz. Ustaw w Łodzi, przy ul. Kilińskiego Nr. 86.

Za Wojewodę

(Mgr. J. Jałowicki)

Naczelnik Wydz.: Ogólnego.

20

OKÓLNIK

PISMO OKÓLNE

Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego

z dnia 30 czerwca 1945 Nr. 00. II—1/142.

O badaniu gospodarki państwowej i samorządowej.

Ob. Naczelnikom Wydziałów Urz. Wojew. Ob. Starostom Powiatowym i Prezydentom m. Wydzielonych. Wydziałom Powiatowym — województwa łódzkiego.

Poniżej podaję do wiadomości w przedruku uchwałę Rady Ministrów z 24/V. 45 w sprawie obok wymienionej — z tym, że Ministerstwo Skarbu przystępuje w najbliższym czasie za pośrednictwem podległych sobie urzędników i powołanych rzeczoznawców do badania gospodarki państwowej i samorządowej.

Delegaci ci będą zaopatrzeni w ogólne względnie specjalne delegacje.

W związku z tym należy wymienionym udzielać wyjaśnień i wszelkiej pomocy rzeczowej i technicznej przy wykonywaniu ich zadań.

Za Wojewodę

(—) Mgr. J. Jałowicki

Naczelnik Wydziału Ogólnego

Przedruk

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 1945 r.

w sprawie środków zmierzających do osiągnięcia równowagi budżetowej.

Uznając zasadę równowagi między dochodami a wydatkami Państwa za naczelne zagadnienie gospodarki finansowej, do której powołany jest, Minister Skarbu, Rada ministrów postanawia:

1. Wszystkie Ministerstwa podejmują niezwłocznie pracę nad zaprojektowaniem zwiększenia dochodów państwowych w podległych im resortach. Wyniki prac wraz z odnośnymi projektami zostaną przesłane Ministerstwu Skarbu do dnia 10 czerwca rb.
2. Minister Skarbu zbada gospodarkę tych instytucji państwowych, które powinny być dochodowymi w budżecie i przedstawi wyniki badań i wnioski Radzie Ministrów.
3. Poleca się Ministrowi Skarbu odnośnie do całego budżetu państwowego a poszczególnym Ministrom odnośnie do budżetów ich resortów stopniowo, stale redukować rozmiary budżetu uzupełniającego.
4. Przyjęcie nowych pracowników może nastąpić tylko w granicach etatów, abjectych uchwalonym prowizorium budżetowym.

W przypadku, gdy zachodzi konieczność przyjęcia pracownika, dla którego nie ma etatu, resortowo Ministerstwo winno wystąpić do Ministerstwa Skarbu o dodatkowe zwiększenie etatu zgodnie z procedurą wystąpień o dodatkowe kredyty.

Ministerstwo Skarbu może z uwagi na teryny wyzwołone zastosować odchylenia od powyższej zasady.

5. Utworzenie nowej instytucji, przedsiębiorstwa czy zakładu, jak również uchwalenie nowego kredytu czy rozporządzenia powodującego nowe wydatki dla Skarbu Państwa względnie zawarcie umowy, powodujące wydatki ze Skarbu Państwa na okres dłuższy, może mieć miejsce tylko uprzedniej ocenie, zamierzenia ze strony budżetowej przez Ministra Skarbu i uzyskania jego zgody.

6. Dotowanie instytucji prawa publicznego i stowarzyszeń społecznych może mieć miejsce tylko na podstawie prawidłowych przedłożeń budżetowych.

Wyjątki od tej zasady mogą mieć miejsce:

- a) odnośnie do stowarzyszeń społecznych i politycznych — za zgodą Prezesa Rady Ministrów;
- b) odnośnie do związków samorządowych i innych instytucji prawa publicznego — za zgodą Ministra Skarbu w porozumieniu z resortowym Ministrem.

7. Związki samorządowe i inne instytucje prawa publicznego obowiązane są do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymały subwencje złożyć Ministrowi Skarbu i Resortowemu Ministrowi sprawozdanie z zużycia subwencji. Niezłożenie sprawozdania wstrzymuje wypłaty budżetowe i udzielenie kredytów.

8. Celem zapewnienia jedności kasowej Minister Skarbu wyda w terminie do dnia 13 czerwca zarządzenie w sprawie gospodarki kas autonomicznych Ministerstw, przedsiębiorstw i wszelkich zakładów.

9. W związku z uprawnieniami Ministra Skarbu, przewidzianymi w pkt. 2 i 3 Minister Skarbu ma prawo wyznaczyć inspektorów w swoim zastępstwie spośród podległych mu urzędników względnie

powoływać rzeczoznawców w celu współdziałania w wykonywaniu budżetu danego resortu lub samorządu i w celu informacyjnego wglądania w ich ustroj i tok urzędowania.

10. Poszczególni Ministrowie wyznaczają u siebie imiennie urzędników odpowiedzialnych za układanie i wykonywanie budżetu resortu. Do zadań wspomnianego urzędnika będzie należało czytanie nad przestrzeganiem przepisów odnoszących się do gospodarki budżetowej.

Nazwiska urzędników zostaną zakomunikowane Ministrowi Skarbu. Do zadań wspomnianych urzędników należeć będzie również utrzymywanie stałego kontaktu z Ministerstwem Skarbu w sprawach budżetowych.

21

KOMUNIKAT

IZBY SKARBOWEJ W ŁODZI

z dnia 28 maja 1945 r. Nr. I. 4682/45.

o zmianie nazwy Urzędu Opłat Stemplowych w Łodzi.

Na zasadzie Dekretu z dnia 11. IV. 1945 r. o ustroju władz administracji skarbowej oraz skarbowych organów wykonawczych (Dz. U. R.P. Nr. 12, poz. 64), Izba Skarbowa w Łodzi zmieniła nazwę dotychczasowego „Urzędu Opłat Stemplowych w Łodzi“ na „8 Urząd Skarbowy w Łodzi“, pozostawiając zakres działania Urzędu bez zmiany“.

OGŁOSZENIA

Ruprechtowa Aniela, Łódź, Skarbowa 28, unieważnia skradzione: kartę rozpoznawczą, legitymację urzędniczą, wydaną przez Izbę Skarbową Łódzką, leg.związkową, dwie karty żywnościowe. 10-3-1

Zarząd Miejski Końskie — unieważnia zagubione dokumenty ciągnika marki „Hanomag“ Nr. rejestr. Ł. D. 11375 Nr. motoru 31589, wydanych przez Autotransport, Łódź. 5-3-1

Pałmowski Czesław — pow. Łódź, gm. Łućmierz, wieś Ciosny unieważnia zagubione: „Kennkarte“, roczny bilet tramwajowy na odcinek Łódź - Ozorków. Nr. 11-3-1

Głowacki Antoni — Gorzelnia Kodrąb, pow. Radomsko, unieważnia zagubiony numer motocyklowy u 44975 P. R. 7-3-1

Prenumerata wynosi: kwartalnie zł. 60.—, rocznie zł. 240.—.

Adres Redakcji i Administracji: Urząd Wojewódzki, Łódź, Ogrodowa 15, tel. 254-50, wewnętrzny 60

Administracja czynna w godz. od 9—13.

Cena pojedynczego egzemplarza zł. 10.—

Administracja przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej; od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych wymienionych instytucji. Ceny ogłoszeń: zwyczajne zł. 1.— za wiersz milimetrowy (szpalty redakcyjnej), cała strona zł. 500.